

BRANDDETECTIE BESCHERMT STAL

Regelmatig worden we in de pers opgeschrikt door stalbranden. In de periode van 2005 tot 2009 kwamen bij 242 stalbranden in de varkenshouderij 23.000 dieren om. Hoe kunnen we het risico op een stalbrand verkleinen?

Een geïntegreerde klimaatregelaar

Deze regelaar heeft alarmfunctie die gekoppeld is aan temperatuursensoren in de stal. Alarm kan worden doorgegeven aan een mobiele telefoon.

Foto: Stienen Bedrijfslektronica

“In het verleden kenden veehouders vooral de traditie van het goed verzekeren van risico's. Tegenwoordig weten ze maar al te goed dat verzekeren alleen niet de beste waarborg is voor continuïteit van je bedrijf. Het beheersen van bedrijfsrisico's is een veel betere weg.” Aan het woord is John de Hoon, sectormanager agro bij verzekeraar Interpolis.

Risicomanagement

Verzekeraar Interpolis legt bij het in de verzekering nemen van veebedrijven de nadruk op het in kaart brengen van de mogelijke risicofactoren op een bedrijf, het risicomanagement. Daarbij staan de stal, de dieren, processen en hulpmiddelen en de ondernemer zelf centraal. Tot enkele jaren geleden stelde de verzekeraar geen specifieke eisen aan een brandalarminstallatie. De Hoon: “Onze focus lag vooral op maatregelen die het ontstaan van

vertragende muren is afgescheiden van de dierverblijven. In deze ruimte is het eenvoudiger om een brandalarmering te installeren, ver weg van stof, ammoniak en vocht uit de stal. Voor bestaande stallen is dit geen verplichting, aldus De Hoon. “Dergelijke aanpassingen in een bestaande stal vergen een te grote investering voor de veehouder en het heeft geen zin om voor een stal die uit één grote ruimte bestaat een alarmering verplicht te stellen. Als het boeltje gaat branden is er toch geen houden meer aan.” Daarnaast ‘verplicht’ de verzekeraar sinds drie jaar bij nieuwbouw de aanwezigheid van een deugdelijke branddetectie-installatie. Brandspecialist Erwin Braak van Interpolis kent de eisen die de verzekeraar stelt aan branddetectie maar al te goed. Als het gaat om een branddetectiesysteem, hanteert de verzekeraar de NEN 2535-norm. “Wij handelen in de geest

'Beheersen van bedrijfsrisico's, daar gaat het om'

een brand en het verder gaan van een brand konden voorkomen.” Met het groeien van de bedrijfsgrootte en daarmee de afmetingen van een stal neemt ook de omvang van een mogelijke brandschade exponentieel toe, weet De Hoon. De verzekeraar ziet dat in de tijd: In 1986 werd Interpolis met de eerste miljoenschade (toen nog in guldens) in de veehouderij geconfronteerd, anno 2013 is een claim van 2,5 miljoen euro geen uitzondering. Met de groei van de veebedrijven groeide het zogeheten bouwblok niet navenant mee. Dat betekent dat de stallen niet alleen groter worden, maar dat ze ook relatief dichter op elkaar staan waardoor de kans op het overslaan van een brand naar een naburige stal groter wordt. “Daarvoor moet je extra preventieve voorzieningen treffen”, weet De Hoon.

Branddetectie

Tegenwoordig is het compartimenteren een belangrijk onderdeel van de brandpreventie. Voor Interpolis betekent dit dat risicoapparatuur van de dieren wordt afgeschermd. De Hoon wijst erop dat risicoapparatuur, zoals een elektrische schakelkast of een voerkeuken, in een aparte ruimte moet staan die door brand-

van deze norm, hoewel die niet voor veestallen is gemaakt, maar voor brandveiligheid in kantoorgebouwen.” Deze norm houdt bijvoorbeeld geen rekening met stof en ammoniak die de rookmelders negatief beïnvloeden. Een rookmelder in een stal is absoluut nutteloos, weet Braak. “Wij eisen voelers tussen 50 centimeter en 1 meter vanaf het plafond en we eisen per varkensafdeling minimaal één voeler. Als de ruimte groot is, zoals bij groeps-huisvesting van zeugen, hanteren we een tabel waarin staat hoeveel voelers we per vierkante meter nodig hebben.”

Proefbrand

Specialist Braak vertelt dat vrijwel alle grote nieuwbouwstallen ‘opgaan’ voor een proefbrand alvorens zo'n stal in de verzekering kan worden genomen. “Dat gebeurt voordat de dieren erin gaan en met het ontsteken van een proefbrand kunnen we testen in hoeverre de detectie adequaat werkt.” Het is belangrijk dat een alarmmelding werkelijk op de juiste plaats terecht komt. Daarom is in het eisenpakket van alarmering opgenomen dat er een goede doormelding moet zijn van de stal naar de ondernemer. Braak erkent dat in het landelijke gebied mobiele telefonie soms te wensen overlaat. “Dan kan altijd nog worden uitgeweken naar satellietcommunicatie die een betrouwbaarheid heeft van 99 procent.”

Claims

Interpolis heeft naar eigen zeggen een marktaandeel in agrarische verzekeringen van 60 procent in de intensieve veehouderij. Jaarlijks wordt de verzekeraar geconfronteerd met tien tot vijftien grote stalbranden. In overleg met het ministerie van EZ, LTO, Dierenbescherming, brandweer en het Verbond van Verzekeraars is een Actieplan Stalbranden 2012-2016 opgesteld. Wat zijn de belangrijkste oorzaken van stalbranden? De Hoon: “Elektra is met 40 procent de belangrijkste oorzaak van een stalbrand, gevolgd door kachels, lassen of slijpen of broei in pluimveemest. En van zeker 30 procent van alle stalbranden kan de oorzaak niet worden achterhaald.” <

Tips brandpreventie

- Omdat de aanleg van elektra regelmatig een 'sluitpost' is bij de bouw van een stal, kan daar een oorzaak liggen voor brand. Braak adviseert daarom branddetectie integraal mee te nemen in bouwplannen voor een nieuwe stal.
- Hij adviseert de veehouder ook om in een vroeg stadium van plannen de verzekeraar, samen met zijn andere adviseurs, om tafel te krijgen. Met het aanbesteden van nieuwbouwstallen ziet Braak nogal eens dat de installateur bezuinigt op bedrading en een veilige aanleg. “Dat is een verkeerde bezuiniging en we bepleiten dan ook goede elektrische bedrading die ook nog eens goed wordt omschreven in het bestek, zodat we later kunnen controleren of de betreffende installateur zich eraan heeft gehouden.”